

REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre	— — —	24 K
Fél évre	— — —	12 K
Negyedévre	— — —	6 K

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
HOVÁNYI KORNÉL.

Helybell előfizetési árak:

Egész évre	— — —	30 K
Fél évre	— — —	10 K
Negyedévre	— — —	5 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonja: 505. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Miskolc, Széchenyi utca, Weidlich-udvar

Jegyzetek.

(X) A tegnapi ülésen egy függetlenségi képviselő bátor volt szóvá tenni, hogy gróf Czernin Ottokárt, a bukaresti követünket, aki oly könnyelműséggel végzőle dolgait; a román invázió harmadik napján magas királyi kitérítés érte. Tisza István miniszterelnök válaszában — jóllehet a kormányok miniszterelnökének mindenről informálva kellene lenni — kijelentette, hogy ő előzőleg nem tudott a kitérítésről. Tehát ez is meglepetés volt számára. Erre természetesen Tisza-féle logikából az következik: hogy ezért is „vállalja a felelőséget!”

(1) Tegnap a világsajtó Stürmer manifesztumáról beszélt, a melyben nagyfellekűen a lengyelek autonóm jogát ígérte a távozni készülő orosz kormányelnök. Csap éppen feltételeztél azt a eseményt, hogy az ellenség kiűzése után. Ma azután a zürichi lapok pétervári levelezői arról adnak hírt, hogy Stürmer terve és kegyessége kudarcot vallott, mert a cári ökegyelmessége csak a háboru után hajlandó a lengyeleket illetőleg tanácskozással bocsájtkozni. — Szegény lengyelek! Most már igazán nehéz megállapítani, hogy hát tulajdonképpen ki is az ő nagy jóakarójuk?!

(2) A Chatin jelenti, hogy szegény Pasiesnak borzalmas a helyzete. A skupstina tagjai igen megsokallták már a háborut; ők most már végre is békét akarnak és Pasiesnak minden tekintélyét latba kell vetni, hogy a többséget bizonyos, döntő lépésektől visszatartsa. Ugyáltszik, ezek a szegény emberek mély álomba voltak merülve és decemberben sem ébredtek föl, amikor a háboru rájuk nézve befejeztetett...

A hus- és zsirfogyasztás.

A közönség legszélesebb rétegeit érdeklő rendelkezést bocsátott ki ma a kormány, amelyben rendelkezik a hus- és zsirfogyasztás újabb korlátozásáról. A rendelet e hó 25-én, hétfőn lép életbe és erre különösen felhívjuk a vendéglők, kávéházak, mészárosok, hentes, élelmiszerekkel árusító kereskedők, nemkülönb a fogyasztó közönség figyelmét. Az új szabályokat a következőkben ismertetjük:

Vágatás, Szarvasmarhát, sertést, juhot, kecskét, korra való tekintet nélkül, a hétnek két napján, kedden és csütörtökön, levágni vagy leszurni tilos. Kényszerű vágás és szuras esetét előzetesen, ha lehet, de azonnal a megtörténté után be kell jelenteni a polgármesternek.

Árusítás. Szendán és pénteken tilos húst akár nyersen, akár feldolgozottan (főtt, sült, füstölt, sózott) forgalomba hozni. Tehát tilos e napokon fűszer-, csemege-, szatóc- stb. üzletekben, nemcsak a mészárosoknak, henteseknek húst, husneműket, sonkát, konzervet, stb. árusítani.) A rendelet kiterjed a marha, borjú, juh, kecskehúsra kivül a lóhúsra, házi nyulra, sőt szárnyasokra, valamint vadakra, továbbá a husneműkből előállított hentesárukra és konzervekre is. A gyors romlásnak kitétt belső zsigerreszekre nem vonatkozik az árusítási tilalom.

Vendéglők, éttermek, kifőzök. Tilos szendán és pénteken ételnek kiszolgáltatására szolgáló üzletekben, üzemekben (fogadók, vendéglők, egyleti jellegű és más étkező helyeken) hus felhasználásával készülő ételket előállítani (készíteni) vagy kiszolgáltatni. (Hustalan napok.) A többi napokon pedig egy étkezésre egy személynek legfeljebb egy husételt szabad kiszolgáltatni. A hal is husételnek számít. (Tehát a vendég, aki halat kap, nem kaphat ugyanakkor husételt és megfordítva.) Nem számít azonban husételnek olyan ételnek, amely egy személyre szóló, egy adagban ötven gramm húst vagy husneműt tartalmaz. Hétfőn tilos olyan ételket előállítani vagy kiszolgáltatni, melyeknek előállításához zsir (sertészsir, vaj, növényzsir, növényi olaj vagy emberi élvezetre alkalmas bármely más zsiradék vagy olaj) felhasználása szükséges.

(Zsirtalan nap.)

Kivételek. A belügyminiszter a kórházak, gyógyintézetek kivételét adhat. Katonai személyek élelmezésére rendelt husnak kiszolgáltatása nem esik a szabályok alá, ha katonai élelmezési biztos igazolványával bizonyították. Ezekről a husárusító pontos könyvet köteles vezetni.

A polgármester a hus- és zsirfogyasztást a jelen rendelet korlátai között közelebről szabályozhatja.

Büntetések. Aki e szabályok ellen vét, annak büntetése két hónapig terjedő elzárás és hat-száz koronáig terjedhető pénzbüntetés. A szabályellenesen levágott vagy leszurt állatokra nézve elközárásnak van helye.

Összefoglalva: hustalan napok, amikor senkinek sem szabad húst és husneműt árusítani, kiszolgáltatni: szendán és péntek; zsirtalan nap, amikor zsirus ételt tilos árusítani, kiszolgáltatni: hétfő.

Új iskolát kapnak a Martin-telepi lakosok.

Legközelebb megnyílik.

(A Reggel tudósítójától.) Évek óta sürgetik már a Martin-telepen lakó vasuti alkalmazottak, hogy ott a gyermekeik tanítására iskola állíttassék fel. Eddig a helyzett az volt, hogy mivel a Martin-telep igen messze esik a várostól, az ott lakó iskolaköteles gyermekek a hejőcsabai állami iskolába jártak, ami szintén nem csekély fáradsággal járt. De furcsa volt a helyzet eddig azért is, mert hiszen a Martin-telep tulajdonképpen Miskolcon van s csak közigazgatásilag tartozik Hejőcsabához.

A Martin-telepen lakó vasuti alkalmazottak nemrég felkérték Hidvégi Benő kőr. tanácsos, tanfelügyelőt és felkérték, hogy járjon el a közoktatásügyi miniszternél arra nézve, hogy a Martin-telepen állami elemi iskola állíttassék fel.

Hidvégi Benő tanfelügyelő, aki maga is szükségesnek tartotta az iskola felállítását, eljárt a miniszteriumba, melynek meg is lett a kívánt eredménye, amennyiben a napokban ki is nevezték az iskolához a tanerőt Simon

András debreceni árami iskolai tanító személyében.

A Martin-telepi iskolában már a legközelebbi időkben kezdetét veszi a tanítás s ezzel teljessébe megy az ottani lakosok régi óhaja.

Marosvásárhely nyugodt.

A hétfőn este megjelent Marosvásárhelyi „Ellenőr” című lap a város hangulatáról a következő képet festi:

Aki a főtéren végig megy, és a nagyobbára becsukott kereskedések lehuzott rollóit látja, azt hiszi, hogy itt a veszedelem a nyakunkon, s máholnap vagy az oláh vagy az orosz csakugyan fel is fal. Pedig az ellenség nagyon-nagyon távol áll a várostól.

A kereskedők megriadt része igen hamar ijedt meg, igen hamar futott el, igen gyorsan gyekezett megmenteni a „magyar vagyont.”

Természetes, hogy a háboru nyomorúságai nem alkalmasak arra, hogy annak jelentéktelen epizódjai felett humorizáljunk. De ránk, Marosvásárhelyi itt született, itt élő és meghalt, ősi székelj polgárainak — a békekötés utánra — mindenestre elég érdekes tanulság lesz a tekintetben, hogy kik voltak azok, akik a leghamarabb elfutottak, kik voltak azok, akiknek Marosvásárhely csak addig volt jó, amíg nyugodt fejedelmi megélhetést, jövedelmet biztosított, de a legelső szellőfuvalomra elmentek szebb, jobb, biztosabb hazát keresni.

Marosvásárhely helyzete egészen más, mint amilyent ez a kép mutat.

Megállapíthatjuk, hogy itt semmi veszedelem nincs — és katonai szakértők véleménye szerint nem is igen hihető, hogy legyen.

Az ellenséges csapatok már akkor nem mentek beljebb nyomulni Erdély területére, amikor nem volt, hogy ki tartóztassa föl. Most már ha volna is hozzá bátorságunk, sem jöhetnek, mert fel-tartóztatják a mi derék csapatunk.

Tegnap Maroshevíz mellett folyt le véres harc.

A mai nappal a postaforgalom megnyílt. Lehet feladni levelet, pénzt, csomagot.

Addig is, míg erről megjelennek a hivatalos Höfer-jelentés, annyit jelezhetünk, hogy a románok viszonylag veszteségeket szenvedtek.

Katonáink valóságban játszanak a román csapatokkal szembe, mutatnak azok ügyetlenségén.

Sok nagyon érdekes dolog van, amit nem szabad leírni, de a mi erős bizonyítéka annak, hogy Marosvásárhely helyzete szilárd és eszűggedésre nincs semmi ok.

Erdély drága és kedves magyar városa tehát egyelőre veszélymentes, s az emberek gyönyörködnek azokon, akik megszállták.

Adjuk őcska cipőinket a hadi árváknak!

A polgármester
felhívása.

Az őszi évszak közeledésével cipőről kell gondoskodnunk a vagyontalan hadi árvák részére. Bizonyára sokaknak van oly elhasznált őcska cipője, amelyet már javíthatni nem érdemes. Felkérjük a közönséget, hogy az ilyen használhatatlan cipőket szolgálatossá be átvásztatásához (Városháza, I. emelet), amely ezekből a még felhasználható bórakattintások feloldozásával a hadi árvák részére gyermekcipőket fog készíttetni.

A beérkezett adományokat nyilvánosan nyugtázni fogjuk.

Miskolc, 1916 szeptember 22.

Dr. Nagy Ferenc,
árvaszéki elnök.

Uj étkezési rendszer a Lukács-étteremben.

„Tiszti vacsorák“

Étlap szerint 3 korona.

„5 koronás Tabledo“
Ebéd: Egy leves, egy főzelék egy szelet sülttel és tésztá. — Este változó vacsora. — Étlap szerint.

„2.50 filléres Menü“

Egy leves, egy főzelék egy szelet hússal és tésztá.

LUKÁCS-ÉTTEREM.

— A huszfilléres nikkelpénzek bevonása. A pénzügyminiszter a huszfilléres nikkelpénzek bevonása felől olyképp intézkedett, hogy a nikkell váltópénzérmekeket a magánforgalomban fizetési eszközként bezárólag csak 1916. évi december 31-ig lehet használni, az állami pénztárak és pénzbefizetések elfogadó állami hivatalok pedig ezeket az érmekeket csak bezárólag 1917. április hó 30-ig fogadják el fizetés- és beváltásként. A forgalomból kivonandó nikkelpénzek helyett tudvalevően vaspénzeket becsatoltak ki.

Andrássy és Apponyi indítványát elvetette a Ház.

A képviselőház ülése.

Budapest, szeptember 21. A képviselőház ülését Beöthy Pál elnök délelőtt fél 11 órakor nyitotta meg és kijelentette, hogy nincs szóllásra senki feliratkozva.

Tisza István gróf, miniszterelnök szóllal fel. A 67-es törvények szelleme kapcsán foglalkozik Andrássy és Apponyi indítványával és válaszol a vita folyamán elhangzott felszólalásokra. Az indítványok elfogadása Ausztria ügyeibe való erőszakos beavatkozást jelentene. Sokkal komolyabbnak tartja Andrássyt és Apponyit, minthogy azt kívánják, hogy irjon át az osztrák kormányhoz és a külügyminiszterhez a delegációk összehívása iránt és azt a választ kapná, hogy az átiratot ad aca tették. Az indítványokat nem fogadják el. Majd a román hadüzenetről kijelenti, hogy a hadüzenet idejében erős orosz támadásokat kellett várni, amik még az oroszoknál is szokatlan tömegekkel meg is történtek. És ha minik akkor száz-ezer embert Erdélyben láthoz tett fegyverrel tartottunk volna, akkor megverettük volna magunkat az oroszoktól. Most már megállapíthatjuk, hogy a beavatkozás pillanata nem volt kedvező Romániára, mert nem volt a háborúra felkészülve, másrészt pedig a beavatkozás végzetes lehet reá nézve. Bizik Istenben, hogy Románia megszervező áruulásáért.

Andrássy Gyula gróf kijelenti, hogy Battthyány Tivadar gróf és Lovász Márton oly javaslatokat tettek indítványa kapcsán, melyekért nem vállalkozhat a felelősséget. Konstatálja, hogy indítványának elutasítása egy törvénybe ütköző állapot fentartását jelenti.

Apponyi Albert gróf szóllal fel ezután a zárszó jogán. A delegációk összehívásának szükségességéről beszél. Meg kell találni annak az utját, hogy a törvényhozás és a külügyek vezetése fölött más formák között az ellenkezés gyakorolható legyen. Ezekben a nehéz, sorsdöntő órákban teljesen lehetetlen, hogy a külügyminiszter ne legyen felelősségre vonható. A hadvezetőséget kisebbiteni az ellenzéknek esze ágában sincs, de amikor a tehetetlenség mellett a tehetetlenséget is megtartják, akkor kötelességünk véget vetni annak, hogy ok nélkül me dobjuk oda százazrek életét és ne pazaroljuk a drága magyar vért. És meg kell kísérelni mindent, hogy a dolgok eddigi folyásának más utat szabjunk. Károlyi tegnapi interpellációjával nem ért egyet. Abban, hogy a diésó német hadseregbe bizzuk a magyar hadsereget, nem talál semmi lealázót. Az ülést két órakor felfüggesztik.

Délután 4 órakor

Apponyi Albert a felmentettek ügyével foglalkozik. Szóvá teszi, hogy az irodákban öreg katonák is alkalmazhatók lennének. A magánvállalatoknál nagy erők vannak, kiket fel lehetne használni. Átír a külügyminiszter támadásának kérdésére. Nem szívesen támadja a külügyminisztert távollétében. Békéről az ellenség

kijózanodásáig beszélni nem lehet, amde amikor a pillanat alkalmas lesz, meg fogják azt ragadni. Ha a többség úgy véli, hogy az országban minden rendben van, akkor vessék el az indítványát, de ha nem, akkor adjanak módot arra, hogy a külügyek vezetését ellenőrizhessék.

Tisza István gróf, miniszterelnök kéri a Házat, hogy Pallaviciny indítványát vessék el, mert az bizalmatlanság lenne a kormánnyal szemben. Majd a felmentettek ügyére tér át. Kijelenti, hogy a felmentettek ügyében eddig is a legnagyobb szigorúsággal jártak el. A tömeges elintézésenként azonban történtek kisebb hibák, becsusszantak illetéktelenek, de nagyobb hibákról nem lehet szó. Katonai tényezőkkel tárgyalások vannak folyamatban, hogy a felmentéseket gondosan megrostálják. Kifejti, hogy a 67-es pártállásuk kívánják, hogy a hadseregben a magyar elem a megillető helyét foglalja el. A külügyminisztert nem lehet megtámadni, mert vannak nagy érdemei is. Kéri a Házat, hogy Andrássy, Apponyi indítványát és Pallaviciny határozati javaslatát utasítsák el.

Ezután Andrássy és Apponyi félmeértett szavaikat magyarázzák.

A Ház Andrássy és Apponyi indítványát Pallaviciny határozati javaslatával együtt elvetette.

Elnök javasolja, hogy a legközelebbi ülés kedden legyen, melynek napirendjén a kormánynak a kivételes hatalom igénybevételeéről szóló törvényjavaslata szerepeljen.

A Ház ülése 7 órakor ér véget.

A közönség köréből.

*

Kaptuk a következő panaszos sorokat:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Tisztelettel felkértem, hogy — mint erdélyi menekültnek — az alábbi panaszos soraimnak helyet adni sziveskedjék.

Szeptember 20-án délután 4 órakor megjelentem a miskolci izr. hitközség Deák-utcai irodájában, hogy mint erdélyi menekült, a közeledő izr. főünnepekre saját és nőm részére templomi ülést vártam. Előadtam kérésemet és tekintettel nagy családomra, méltányos árat óhajtottam az ülésekért fizetni. Az irodában levő urak kételkedtek személyazonosságomban és abban, hogy valóban erdélyi menekült vagyok s bár én egy, a petrozsényi főszolgabíró által kiállított és lebélyezett araképes igazolványt mutattam fel, ennek dacára nem hittek nekem.

Amikor ismételtlen arra kértem az irodai urakat, hogy most már — miután igazoltam magam — adjanak templomi ülést, az egyik azt felelte:

— Ugy sincsen ülés, bármennyi pénzt is kínál!...

En azt válaszoltam erre az illető urnak, hogy „ha nem volt, minek kételkedett abban, hogy erdélyi menekült vagyok és szó nélkül eltávoztam a hitközségi irodából.“

Tisztelettel kértem a szerkesztő urat, már most hová menjek én, hét gyermekes családom, az ünnepeken a templomba. Odahaza nem mehetek, mert ott az ellenség van, itt Miskolcon pedig nincs számomra templomi ülés, de kételkedni, azt tudták a hitközségi urak.

Soraim leközléséért fogadják igen tisztelt szerkesztő ur úgy a magam, mint nőm és gyermekeim hállás köszönetét.

Jakab Lajos

petrozsényi (erdélyi) menekült, magánhivatalnok.

Miskolc, 1916 szeptember 20.

Oláh fogságból megszökött magyar hajókormányos.

Bajáról írják, hogy tegnap az ottani Duna gőzhajózási Társaság állomásfőnökségénél jelentkezett Szél Ferenc hajókormányos, aki, mint a társaság alkalmazottja, a Ruszesuk és Braila között közlekedő egyik uszályhajón teljesített szolgálatot, majd oláh fogságba jutott és onnan megszököve, Belgrádon át Bajára jutott.

Szél Ferenc még négy magyar hajóval horgonyozott Braila előtt a hadüzenet megelőzőleg három héttel. Eppen utra készültek, amikor a magyarok hajóira négy szuronyos oláh katona lépett és ezeknek parancsnoka kijelentette, hogy a hajókat és az azokon levő dolgokat lefoglalják és a hajók személyzete nem mehet el a hajókról. Éz három héttel az oláh hadüzenet előtt történt. Addig bántatlanul lehettek a hajón, egészen a hadüzenet megelőző szombatig. A hadüzenet megelőző szombaton ismét katonák jelentek meg a hajók fedélzetén és fölhívták a magyar hajósokat, hogy kövessék őket. A katonák végigkísérték a védtelen magyar hajósokat Braila utcaim. Itt a legalávalóbb, a legvalóságosabb dolog történt velük. Az oláh esürhe rugta, ütötte, lökdöste a magyarokat. A gyalgatos banda le is köpködté őket. Amikor az őket kísérő katonáktól védelmet kértek, azok is meglokdösték őket. Végre eljutottak a katonai parancsnokság épületébe. Itt durván rájuk rivalltak, amikor az utcai jelenetek miatt panaszkodtak és kihallgatás nélkül lecsukták őket. Enni alig, verést sürün kaptak.

Szél Ferencnek sikerült a brailai fogságból megszöknie és éjszakai kőborlás után a határt átlélni. Itt aztán már szabadabban mozgott és gyalog eljutott egészen Belgrádig, ahol előadta a vele történeteket, aztán hajóra szállt és eljött Bajára.

Gyors- és gépiróiskola Városházter 5. Minden hó elején új tanfolyam (levelező és vitairás) Modern írógépek. Hajduné Sinkmann Dóra. 21

Visszafoglaltuk a Vulkán-szorost.

Nagyszebennél előőrsi csatározások folynak.

A Vulkán-szoros mindkét oldalán levő magaslatokat visszafoglaltuk.

Nagy csata Marwitz tábornok frontján.

Höfer-jelentés.

Budapest, szeptember 21. (Hivatalos.) Keleti harcér: Román harcavonal: Petrozsénytől délre a Vulkán-szoros mindkét oldalán emelkedő magaslatokat visszafoglaltuk. Nagyszebennél és Erdély keleti harcavonalán csak előőrsi csatározások folynak.

Károly főherceg, lovassági tábornok hadsereg-harcavonala: Az Erdős-Kárpátokban az ellenség a legmagyobb szívósággal folytatja báró Kirchbach Károly tábornok hadserege elleni támadásait. Bresacéltól és a Patim-nyeregtől keletre előrengró arcvonalrészeket kisse visszaszorította, de máskülönben támadásai, a védők vértésége következtében, megállították. A Kárpátokban küzdő osz. és kir. haderők közül főleg Babo ezredes derék magyar népfelkelő zászlóaljja érdemelnek említést. A Narajowkánál is ered-

ménytelen maradt az ellenség minden erőlködése.

Lipót bajor herceg, vezértábornok hadsereg-arcvonala: Tersityánszky vezérezredes hadseregénél Pusztanitz és Zaturecz közt Marwitz tábornok szövetséges csapatai erős orosz tömeglökésnek voltak kitéve. Az ellenség harcmodora, mint mindig, a mély oszlopokban előrevetett támadó csapatoknak, amelyek között a gárda is szerepelt, lelkiismeretlen feláldozásban csúszkodott ki. Az ellenséget mindegyik leg súlyosabb veszteségei mellett visszavertük, csak Swinihuittól keletre nincs még eldöntve az ütközet.

Olasz harcér: Nagyobb harc nincs.

Délkeleti harcér: Csapatainknál nincs megvezetesebb esemény. Höfer, altábornok.

Visszavert orosz támadások.

A Dobrudzsában álló harcok folynak.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szeptember 21. A nagy hadiszállás jelenté: Nyugati harcér: Ruprecht trónörökös hadserege: A Sommetől északra Courcelettől folytonosan több kézigranát, Flersnél, La Beaufort nyugatra és Comblestől északra ellenséges részlettámadásokat visszavertünk. Arancourtól dél-nyugatra és Boichawesmesnél csapataink által támadás közben elfoglalt területet elkeseredett harc után ismét elvesztettük. — Arancourtól délre tartjuk az elfoglalt árkokat.

A német trónörökös hadserege: A Maastól jobbra fokozott tüzésű tevékenység mellett visszavertük a Thiaumont (Pleuny) szakasz ellen az ellenség támadásait.

Keleti harcér: Lipót bajor herceg, vezértábornok hadserege: Lucktől nyugatra az orosz gárda más nagy erővel egyetemben folytatta támadásait. Marwitz tábornok csoportjával ellen Karitnitánál a harc nem ért véget. A 20 kilométeres harcavonalon az ellenség több ízben megismételt rohamait egyáltalán tökéletesen és újból a legvéresebb veszteségei mellett megállították.

Károly főherceg, lovassági tábornok arvonala: A Narajowka mellett sikerrel folytatjuk a harcát. A Kárpátokban az ellenség megismételte heves támadásait. A Panther-szoros környékén és a Tatárka-szakaszon (Kirchbach-tól északkeltre) elért helyi siker-

reitől eltekintve mindenütt súlyos veszteségei mellett visszavertük. Baba Ludowa mellett az ellenség hétszer intézett rohamot állásunk ellen. Különböző méretű törzsekből való vadászoknak Boes vezértábornok vezérése mellett az ellenség győzelmes visszavetésében kiváló részük volt. — Szeptember 19-én az ellenség kezébe jutott Smotree-kupot rohammal elfoglaltuk.

Erdélyi harcér: A Vulkán-szoros mindkét oldalán emelkedő határmagaslatokat megszálltuk.

Balkáni harcér: Mackensen vezértábornok hadserege: A Dobrudzsában álló harc folytat.

Macedóniai arcvonal: Florina környékén a franciák a bolgárok sikeres támadásai alkalmából jelentékeny veszteségeket szenvedtek. A várostól keletre bolgár lovasság megtámadta és szétszórta a hátráló ellenséges gyalogságot. Számos franciát fogtak el és néhány géppuskát zsákmányoltak. Kaimak Elkahi és a Moglena-arcvonalon a szerbek többszöri támadásait visszavertük.

Ludendorff.

A négyesszövetség pressziója.

Genf, szeptember 21. Az Echo di Paris arról értesül Londonból, hogy a négyesszövetség kényszeríteni akarja kormányait politikai nézeteinek megváltoztatására. A helyzet annyira éles, hogy két nap alatt döntésnek kell beállni.

Andrássy Bécsben.

Budapest, szeptember 21. Gróf Andrássy Gyula ma délután Bécsbe utazott.

Megcáfolt orosz hivatalos jelentés.

Berlin, szeptember 21. A Berliner Zeitung am Mittag írja: Az orosz hivatalos jelentésekben az a legenda kelt szárnya, hogy 600 ezernél több embert ejtettek foglyul. Ezzel szemben pontos megállapításaink szerint a június 4-én megindult orosz offenzíva kezdetétől ennek befejezéséig 100 ezer emberrel valamivel többet veszítettünk.

Romániai konfliktusunk a Vörös-könyvben.

Bécs, szeptember 21. Diplomáciai forrásból érkező hírek szerint a külügyminiszterium kedden adja ki a vörös könyvet a Romániával való konfliktusunk ügyében.

A bukaresti állapotok.

Stockholm, szept. 21. Oroszországból érkezett hírek szerint a bukaresti állapotok egyre vigasztalanabbak lesznek. A környékből már csak tejet szállíthatnak szekereken. A templomokban istentiszteleteket tartanak a hadiszerencse megváltoztatásáért.

Stockholm, szeptember 21. A Pölersburger Börsen Zeitung jelenti Bukarestből: A politikai helyzet türelhetetlen és bizonytalan. A Dimineaca panaszolja, hogy a leggonoszabb orosz reakció kezd történni. Azt írja, függetlenségi és alkotmányos ország voltunk, most pedig kancsukával és karddal kergetnek be minket.

Görögország az entente ellen.

Páris, szeptember 21. (Havas) A görög eseményekkel foglalkozva, megállapítják, hogy bármilyen is gondol az entente Görögország jövő szerepére, még sem türelhet el, hogy Athén az ellenség összeesküvésének központja legyen. A legerősebb rendszabályok életbeléptetését sürgetik a hadsereg biztosításának és mozgási szabadságának érdekében.

Egy angol miniszter fia elesett.

London, szeptember 21. Henderson miniszter fia a harcérben elesett.

Az angol felmentettek felülvizsgálása.

London, szeptember 21. A lapok követelik a mintegy 1 millió 600 ezer főnyi felmentettek felülvizsgálását s frontra küldését.

Francia hivatalos jelentés.

Budapest, szeptember 21. A cs. és kir. sajtóhadiszállásról jelentik: A francia vezérkar a következő jelentést adta ki: Ohlajmadan csúcsai ember-ember elleni harcban elfoglaltuk. A szerbek Florina utcáin harcolnak a bolgárokkal. Monasztirt repülőink bombázták.

A román király lemondott a főparancsnokságról.

Genf, szeptember 21. A Petit Journal jelenti Bukarestből: Ferdinánd király lemondott a főparancsnokságról, mert sürgős ügyeket kell az országban elintéznie.

Megakadt a szerbek előnyomulása Macedóniában.

Rotterdam, szeptember 21. A Daily News írja: A szerbek előnyomulása Macedóniában holtpontra jutott. A lyoni Lovelli szerint a Florina elfoglalásáról szóló hírek koraiak. Monasztirt felől erős bolgár csapatok érkeznek és véres harcokba bocsátkoznak a szerbekkel. A bolgár tüzezség a várost tűz alatt tartja.

HIREK.

— **Elismerés.** A Vörös-Kereszt Egyület körül kifejtett munkásságuk elismerésül gróf Csekoniés Endre királyi biztos dr. Blasberger Győző és dr. Hönigsfeld Jenő közközházi tiszteletbeli főorvosoknak a „Vörös-Kereszt együleti főorvos” címet adományozta.

— **Gyermekelőadás.** Folyó hó 17-én, vasárnap este a felső-miskolci középiskolai és elemi iskolai tanulók jó szívből érdeklődéssel vettek részt a vöröstemplomi római katolikus iskola udvarán. Két esimes szindarabot adtak elő id. Póta Lászlóné rendezése mellett, mely alkalommal különösen kiemelték: Szilágyi Ilonka és Nándor, Kálló Sándor, Gembál Mariska és Nics Rezső. Az előadásnak elég szép jövedelmét a hadi árvák javára szánták a szereplők.

— **Névváltoztatás.** Kiskoru Kócs Jellán miskolci lakos családja nevének Kohányira, kiskoru Davidovics Imre Dénesre, Magenheim Lipót, valamint László és István gyermekei Molnárra változtatták.

— **Lopás.** Özv. Duttka Andrásné panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Westényi-utca 1. szám alatti lakásából 94 korona készpénzt ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Hósi halál.** Radó Arthur miskolci kereskedő, a Miskolci Kereskedelmi Testület házasgyaja, a katonai szolgálata közben szerzett betegségében hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunytat holnap, pénteken délután 2 órakor kísérik el utolsó útjára a Szentpéteri-kapu 38. szám alatti gyászházba. Radó Arthur haláláról a Kereskedelmi Testület külön gyászjelentést adott ki.

— **Nyugdíjazott tanítók és tanítónők.** Az új tanév elejétől nyugdíjazottak: Mészáros Bálint sajtócecegi ref., Szébeniné Mátyk Malvin vasgyári, Stankné Répászky Anna hámosi r. k., Gergelyné Rásky Gizella felső-ábrányi ref., Havasi Alajos bolyki r. k. tanerők és Daliborné Puza Leona vasgyári óvónő. Valamennyien egészségi okokból.

— **Egyes városi alkalmazottak háborús segélye.** Vannak oly városi hivatalnokok és alkalmazottak, kik a köztisztviselők háborús segélyezéséről szóló törvényben nem foglaltatottak és így segélyt nem is kaptak. A kormány most megengedte, hogy a város a meg nem térített 20 százalékos háborús segélytjéi egyes alkalmazottaknak fizesse ki.

— **Kirándulás.** A Borsodi Bükk-egylet szeptember 24-én, vasárnap egésznapos kirándulást rendez. Indulás reggel 8 órakor a Megay-cukrászda elől villamoson a Vasgyárig, innen gyalog Poklos-tető, Vörösbérc, Hegyes-tető, Diósgyőr, innen villamoson hazáig. Gyaloglás 7 óra. Élelmet mindenki magával vigyen. Vezető: Vörös Béla.

— **Tanítóváltások a megyében.** A most megindult tanévvel a következő új tanerők kerültek a vármegye községeibe: A dédesi állami iskolához Polgár Ilona, a diósgyőri állami iskolához Forray Vilma és Jendrassák Ignác. A miskolci izraelita iskolához Weisz Janka. A sajtócecegi ref. iskolához Gál György, az ónodi ref. iskolához Vattay Mária, a mezőkeresztesi ref. iskolához Tóth Miklós, a sályi ref. iskolához Kiss Erzsébet. A balatoni r. k. iskolához Nagy Irma, a berentei r. k. iskolához Nagy Dezső, az ostorosi r. k. iskolához Hetmanek Ferenc.

— **Rác Pali és fiai a Lukács-étteremben.** A Lukács-étteremben a Budapesti vendégül jött Rác Pali híres cigányprimás és fiai estéről-estére fényes sikereket aratnak a páratlan szépségű játékaikkal. A közönség minden este zsufolásig megtölti a Lukács-éttermet és elbűvölve hallgatja a szebbnél-szebb nótákat, amikkel Rác Pali olyan nagyon hamar belopta magát a közönség kegyelmeibe.

— **A Mozi második száma vasárnap reggel jelenik meg.** Közölni fog egy portraít Henny Porten, a világhíres moziművésznőről, továbbá a hét folyamán színrekerülő slágerfilmek meséjét, mulattató apróságokat, érdekes mozi híreket és úgy az Apolló, mint az Uránia teljes heti műsorát. A Mozi első számából több ezer példány fogyott el, ami igazolja, hogy szükséges és a közönség számára alkalmas tájékoztató. A Mozi dohánytőzsdékben, továbbá az Apollóban és az Urá-

niában kapható. Egy példány 10 fillérbe kerül.

— **Népesedési mozgalom.** A július havi statisztikai közlemények szerint a folyó évi január-július hónapokban hazánkban 36869 házasságot kötöttek. Harmadfélezer házassággal többet ugyan, mint tavaly, de még mindig messze vagyunk a béke előtti időből, 1914. évtől, amikor két hónap alatt 107,000 házasság jött létre. Ekkor ezer lélekre majdnem kilenc, most pedig nem egészen 3 és fél házasság jutott. A születések száma ezen hét hónap alatt 184,000, a béke utolsó évében kerekén 380 ezer. Ezer lélekre most alig 17, akkor majd 38 esett. A halálozási arány javult. Január-júliusban kerekén 234 ezer ember halt meg (hét éves koron aluli 88,000-nél több). Ezer lélekre 22.2. Ez adatok alapján, sajnos, szaporodás nincs, hanem ezer lélekként 5.4 fogyás. Miskolc városára vonatkozólag a következő adatok bírnak érdekességgel: július hónapban csak 29 házasság, 90 születés, 75 halálozás volt (hét éven aluli 21), a szaporodás ezer lélekre számítva 3.2 (Kassán apadás 0.2).

— **Szülők figyelmét** ki ne kerülje, hogy a legjobb házilag készült fu- és leánykafehérmű, harisnya, kötény, keztü, továbbá vászon-, barchet- és gyapjúkelmék, paplan és takarók a legjutányosabb szabott árban csak a Magyar Kereskedelmi Vállalatnál, Miskolc, Széchenyi-utca 4. Koronával szemben kapható.

— **Elsőrangú gyártmány a „Wolfram“ villanykörte.** Kapható minden nagyságban. Vezetőképviselet és gyári lerakat: Zoltán Armand, Kazinczy-utca 12. Telefon: 6-77.

**Német mindenek
leány kerestetik**

Kunyadi-utca 7. l. jobb.

Apró hirdetések:

az első 10 fillér, második további 5 fillér.
Apróhirdetéseket csak előleges fizetés mellett közölünk.

„Viola“ virágszarnok. Tulajdonos: Ungár Imréné Miskolc, Deák-utca 6. szám. Színházzal szemben. Telefon: 666. Elvállalja menyasszonyi és alkalmi csokrok, és koszorúk készítését a legizlésebb kivitelben. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek. 107

A közlőgő ünnepekre előre megrendelhető kóser vágott liba. Freireich, Arany János-u. 31. 590

Egy sárga fedeles hintó, egy egyes és egy kettős federes lapos koci és két kolesz-koci jutányos áron azonnal eladó Kajallin-utca 5. sz. a. 595

Azonnali beférére keresek egy jó tűzikövacsot egy korona órábárral és egy segítő. Értekezni lehet Klattalin-utca 5. sz. 596

Több évi irodalmi gyakorlatlalt/bíró, hadmentes, érettségizett könyvvezető állást keres. Megkeresést „Komoly munkaerő“ jellegre a kiadóba kér. 594

Szeptember 17-étől szeptember 23-áig bezárólag

**este fél 9 órától
reggel 7 óráig**

Korona

(Széchenyi-u., Pannónia mellett),

Sas

(Király-utca 42.),

Isteni gondviselés

(Hunyadi-utca)

gyógyszertárak

tartanak éjjeli szolgálatot.

**Ha izzad vagy
fel van törve
a lába használjon**

Mars-Crém

84 fillérért kapható

a

„Kigyó“

patikában.

Csak németül beszélő

kisasszony

**nevelőnői vagy
irodai állást**

keres.

Cím a kiadóhivatalban.

Rokkant katonákat

(8-10-et) állandó alkalmazásra
**3-5 korona keresettel
ujságárúsításra felvez
Groszman Jágó Üzlete
Sötétkapu.**

**Fogház és szaktanács teljesen ingyen.
Fogsorjavítások — saját laboratóriumom-
ban — 3 óra alatt elkészülnek.**

Platina- és aranykoronák, aranyhidak, csapfogak, kaucsuk- és aranylemezes fogsorok, valamint arany-, ezüst- és cement-tömések, jótállás mellett, mérsékeik áron készülnek

MÉSZÁROS GYÖZŐ

vizsgázott fogtechnikus

modernül felszerelt aseptikus műtermében Miskolc, Csabai-kapu 2. sz., Mindszenti templom mellett. Telefon 406.

APOLLO

vagy mozgósínház (WEIDLICH-PALOTA),

TELEFON 8-15.

Szeptember hó 22-én, pénteken,
23-án, szombaton és
24-én, vasárnap:

Nyltány. (Reclamograph.)

Bonebi. Látványos.

Albert, a párbajhős
Bohózat 1 felvonásban.

**Az amerikai filmgyártás
és filmjátszás remekműve**

**Boston
Cézárja**

**Egy amerikai karrier ér-
dekfeszítő története 4 f.**

A címszerepben: **HOLBROOCK BLINN.**

Rendes helyárok.

Előadások kezdete: d. n. fél 7 és este
9 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. n.
3, 5, 7 és este 9 órakor.

Uránia

nagy mozgósínház

Szeptember hó 22-én, pénteken,
23-án, szombaton és
24-én, vasárnap:

Nyltány. (Reclamograph.)

Solamender.

Színes természetes.

Az a király. Kacagtató bohózat

Martitok
Lebilincselben érdek-
feszítő dráma 4 felv.

Borura derü. Vigjáték 2 f.

Rendes helyárok.

Az előadások kezdete: Hétköznap délután
fél 7 és este 9-kor. Vasár- és ünnepnap
d. n. 3, 5, 7 és este 9 órakor